

Llengua Catalana per a Mestres (33607)

Curs: 2024-2025

Grup 22-X

Prof. Maria Morant Giner

Lingüística del text

I TIPOLOGIA TEXTUAL

-
- ▶ La **lingüística del text** busca establir una tipologia de les varietats textuals ← factors contextuals i textuals
 - ▶ **Tipus de text** = model teòric, amb uns trets lingüístics i comunicatius determinats, que podem trobar exemplificats en nombrosos missatges reals.
 - ▶ La **tipologia** més comunament acceptada és la de Werlich que assenyala 5 tipus de texts en funció de quina acció predomine:
 1. Descripció → fets en l'espai
 2. Narració → fets/conceptes en el temps
 3. Exposició → anàlisi o síntesi d'idees o conceptes
 4. Argumentació → idees i manifestacions del parlant
 5. Instrucció → comportament futur de l'emissor o el receptor

-
- ▶ **PERO** → un mateix text pot incloure dos tipus distints → un conte conté descripció i narració.
 - ▶ Per tant > els texts no pertanyen a un única tipus necessàriament.
 - ▶ És difícil trobar **texts purs** → estan formats per distintes seqüències textuais (narratives, descriptives, etc.) que s'encadenen entre elles.
 - ▶ Normalment, sol predominar un tipus de seqüència ← s'emprarà per a classificar el text.

Text descriptiu

- ▶ Definició/Funció → informa sobre l'estat de les coses (com són)
- ▶ Característiques lingüístiques → acumulació d'imperfectes, oracions atributives (predicat nominal), adjectius i complements del nom, adverbis de lloc, etc.
- ▶ Exemples → Inventari, guia turística, diccionari, etc.

Text narratiu

- ▶ Definició/funció → narra fets i accions, tot situant-los en un desenvolupament temporal i causal (cronològic).
- ▶ Característiques lingüístiques → presència de verbs en passat (pretèrit perfet combinat amb altres verbs) i d'expressions temporals.
- ▶ Estructura → organització temporal en cinc parts (Introducció, complicació, avaluació i reacció, resolució i moralitat).
- ▶ Exemples → reportatge, novel·la, pel·lícula, notícia.

Text instructiu

- ▶ Definició/funció → serveix per a donar instruccions, ordres o consells.
- ▶ Característiques lingüístiques → presència d'imperatius i de formes d'obligació, també expressions de manera i frases nominals. Normalment s'adrecen a un tu.
- ▶ Exemples → receptes de cuina, llibres d'instruccions, contractes, lleis...

El soroll del reixat la va sobresaltar: havia sortit d'amagat del nen i va tenir por que l'hagués sentida. Però la casa estava quieta i, després d'escoltar una estona, se'n va anar carrer avall.

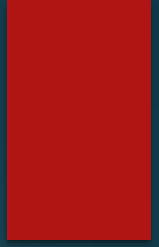
L'hora era bona de respirar. En un jardí feien foc i es sentia l'espetec dels branquillons. A dalt d'una paret molt vella hi havia un gruix de molsa i al mig del carrer, en un sot ple d'aigua, es veia un tros de cel amb un núvol blanc. Més enllà, vora de la casa nova, les branques del desmai a penes es movien. Era una tarda de començaments de primavera amb orenetes xisclant pel cel. L'aire arrossegava una mica de fum i Aloma gairebé va aturar-se: «És l'olor que agradava més al meu germà.»

Com jugar a la Fallera Calavera

En La Fallera Calavera, els jugadors comencen amb 7 cartes i han d'obtenir ingredients trobant-los a la baralla o robant-los als altres jugadors, ja siga mitjançant batalles o amb cartes especials. En un torn, només podràs fer una sola acció:

- ▶ Descartar una carta de tresor que permeti obtenir noves cartes de la baralla
- ▶ Utilitzar una carta de batalla per furtar un tresor d'un altre jugador
- ▶ Utilitzar una carta especial amb efectes molt diversos
- ▶ No utilitzar res i robar una carta de la baralla. Esta acció es coneix com almoïna.

La primera persona que té 5 ingredients sobre la taula, guanya automàticament!

- ▶ Reviseu el contingut del paquet: Obriu la caixa i comproveu que teniu totes les peces i accessoris segons el manual d'instruccions.
- ▶ Llegiu les instruccions: Assegureu-vos d'entendre cada pas abans de començar el muntatge. Seguir l'ordre correcte facilitarà el procés.
- ▶ Prepareu l'espai de treball: Treballeu en una superfície plana i lliure d'obstacles per evitar pèrdues de peces o danys a la prestatgeria.
- ▶ Separeu i organitzeu les peces: Classifiqueu els cargols, les fustes i altres elements per trobar-los fàcilment quan els necessiteu.
- ▶ Munteu l'estructura principal: Uniu els laterals i la base de la prestatgeria seguint les indicacions del fabricant.

EL TEXT EXPOSITIU

-
- ▶ TEXT EXPOSITIU → té com a finalitat: l'**explicació** d'una tema o d'unes idees d'una manera clara i seguint una **ordenació lògica**.
 - ▶ Objectiu → informar sobre un tema ordenadament i amb precisió.
 - ▶ El propòsit NO és convèncer el lector.
 - ~~▶ Opinions personals, referències al jo de l'autor.~~
 - ~~▶ Aspectes creatius, emotius, subjectius.~~
 - ▶ Predomina la **funció referencial o informativa** del llenguatge.
 - ▶ Funció referencial (o informativa) → informar d'alguna cosa de forma objectiva
 - ▶ Oracions enunciatives → s'empren per a fer afirmacions positives/negatives
 - ▶ IMPORTANT → cal adequar-se al receptor i a la situació comunicativa ← varietat i registre adequats.

- ▶ El text expositiu es fonamental en l'àmbit acadèmic → funció didàctica
- ▶ Informar, explicar, difondre i interpretar d'una manera clara i objectiva el contingut d'un tema.

Exercicis més freqüents:

1. Recopilació i manipulació de la informació: esquemes, resums, fitxes bibliogràfiques i de lectura, exàmens.
2. Reelaboració de la informació: treballs monogràfics, exposicions orals, ressenyes, comentaris de text, articles de divulgació científica.

-
- ▶ La seua funció didàctics exigeix una organització lògica i jeràrquica de les idees.
 - ▶ Estructura clàssica > divisió tripartida

1. **Introducció** → presentació del tema o tesi. Propòsit, interès, estat de la qüestió...
2. **Desenvolupament**/COS → presentació dels fets o idees, constatació d'aquests, possibles objeccions, justificació raonada de les idees presentades, etc.
3. **Conclusió** → Recapitulació o síntesi de les idees més importants → modificar o confirmar el tema o tesi exposada a l'inici.

► Segons la matèria que tracte el text expositiu → 5 estructures possibles

1. Estructura descriptiva
2. Estructura de comparació
3. Estructura de seqüència (o narrativa)
4. Estructura de problema > solució
5. Estructura causa > efecte

Estructura descriptiva

- ▶ El text exposa unes idees i les explica seguint un ordre lògic.
- ▶ El tema o entitat objecte de descripció està en una posició jeràrquica superior als elements que actuen com a descriptors.
- ▶ Estructura enumerativa, ús d'elements jerarquitzadors (com guions, sagnats, etc.)
- ▶ Connectors: índexs gràfics, additius i marcadors de canvi de tema.

Estructura comparativa

- ▶ Explica com són uns objectes, fets o termes tot comparant-los amb altres.
- ▶ Recursos més freqüents:
 - Exemples
 - Comparacions lògiques ← per a explicar millor un concepte o un fet es comparen amb altres (del mateix tipus o similars)
 - Analogies ← explicar algun terme o alguna idea abstracta mitjançant l'exposició de les seues semblances amb alguna cosa concreta o fàcil d'entendre.
 - Comparació per contrast → “a diferència de”, “però”, “en canvi”, “mentre que”

Estructura seqüencial (o narrativa)

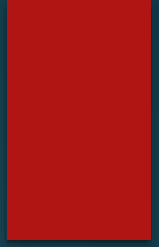
- ▶ Textos expositius que exposen les idees o fets seguint un **ordre temporal**
- ▶ **Connectors:** “En primer lloc”, “a continuació”, “per últim”

Estructura de problema-solució

- ▶ Es parteix de l'anàlisi d'un problema > es proposen maneres de solucionar-lo
- ▶ **PERO** → sense que l'autor deixi entreveure quina és la seua opció.

Estructura causa-efecte

- ▶ Està present en els texts expositius que analitzen objectivament les causes o conseqüències d'un fet.
- ▶ Connectors prototípics:
 - Causa → “perquè”, “ja que”, “vist que”, “com que”, “atès que”, “considerant que”, “a causa que”, “gràcies a”, “a força de”, “a raó de”, “per culpa de”...
 - Conseqüència → “en conseqüència”, “a conseqüència de”, “conseqüentment”, “per consegüent”, “per tant”, “així és que”, “de manera que”, “per això”, “per aquest fet”, “doncs”, “cosa que”...

El Llevant, situat a la franja oriental de la Península Ibèrica, presenta una varietat de climes influïts per la seva proximitat a la mar Mediterrània. Aquestes condicions climàtiques determinen el paisatge, la vegetació i les activitats humanes de la regió.

- Clima mediterrani litoral → Caracteritzat per hiverns suaus i estius calorosos i secs.
- Clima mediterrani d'interior → Les temperatures són més extremes, amb hiverns freds i estius molt calorosos. Les precipitacions són més irregulars i escasses.
- Clima de muntanya → Les temperatures són més baixes durant tot l'any, i les precipitacions són més abundants, sovint en forma de neu a l'hivern.

El clima del Llevant segueix un cicle anual influït per la mar Mediterrània. A l'hivern, les temperatures són suaus a la costa i més fredes a l'interior, amb possibles nevades a les muntanyes. La primavera porta temperatures agradables i pluges que revitalitzen la vegetació i recarreguen els aqüífers. L'estiu és calorós i sec, amb temperatures elevades a l'interior i brises marines que refresquen la costa. Aquesta època afavoreix el turisme i les activitats a l'aire lliure. La tardor marca un descens de temperatures i episodis de pluges intenses, com la gota freda, que poden provocar inundacions.

Aquest cicle climàtic influeix en el paisatge, els cultius i les activitats humanes de la regió, condicionant l'agricultura, el turisme i la vida quotidiana. Així, el Llevant experimenta una successió d'estacions que modelen el seu entorn natural i social.

La Comunitat Valenciana presenta una varietat de climes influïts per la seva geografia i proximitat a la mar Mediterrània. El clima predominant és el mediterrani litoral, caracteritzat per hiverns suaus, estius calorosos i precipitacions irregulars, especialment a la tardor amb episodis de gota freda. Aquest clima afavoreix el turisme i el cultiu de cítrics.

A mesura que ens allunyem de la costa, el clima mediterrani d'interior es diferencia per temperatures més extremes, amb hiverns més freds i estius calorosos. Les precipitacions són més escasses, la qual cosa condiciona l'agricultura i la vegetació.

El canvi climàtic és un dels principals desafiaments ambientals de la nostra època. L'augment de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, derivades de l'ús de combustibles fòssils i la desforestació, ha provocat un increment de les temperatures globals, fenòmens meteorològics extrems i la pujada del nivell del mar.

Per combatre aquest problema, cal adoptar solucions immediates. La transició cap a energies renovables, la reducció del consum energètic i la reforestació són accions essencials. A més, la conscienciació ciutadana i el compromís polític són fonamentals per frenar els efectes del canvi climàtic i garantir un futur sostenible.

El canvi climàtic és una conseqüència directa de l'activitat humana. L'emissió massiva de gasos d'efecte hivernacle, provocada per la crema de combustibles fòssils, la desforestació i la industrialització, ha generat un augment de la temperatura global.

Aquest fenomen té greus efectes sobre el planeta: desgel dels pols, augment del nivell del mar, fenòmens meteorològics extrems i pèrdua de biodiversitat. A més, les sequeres i les onades de calor afecten l'agricultura i la disponibilitat d'aigua. Si no es prenen mesures urgents, aquests efectes continuaran agreujant-se, posant en risc els ecosistemes i la qualitat de vida humana.

Estratègies discursives expositives

- ▶ **Definició** → adjudica uns atributs a l'objecte / delimita el problema sobre la base de coneixement existent.
- ▶ **Classificació** → distribueix les entitats en diferents agrupacions realitzades a partir de sistemes de similituds i diferències.
- ▶ **Reformulació** → expressar d'una manera més intel·ligible allò que ja s'ha formulat en termes específics, abstractes o formals.
- ▶ **Exemplificació** → concreta una formulació general o abstracta posant-la en l'escenari d'una experiència més pròxima al receptor.
- ▶ **Analogia** → comparacions i metàfores que fan comprendre allò complex i abstracte (a partir de lo proper i material).
- ▶ **Citació** → inscripció explícita de la veu dels experts. Proporciona fiabilitat i autoritat al discurs de l'emissor.

“Aprendre a escriure bé en català és com intentar pujar una muntanya. Al principi, el camí pot semblar empinat i ple d'obstacles, amb moltes paraules i regles gramaticals que et costen d'entendre. Però, a mesura que puges, cada pas et porta més a prop del cim, i la vista es fa més clara. Finalment, quan arribes al teu destí, la satisfacció de poder parlar correctament la llengua fa que tot l'esforç haja valgut la pena”.

Característiques lingüístiques

TEXT EXPOSITIU

Objectivitat

Text expositiu > text eminentment referencial, construït en tercera persona, en el que s'exposen majoritàriament **informacions objectives** que procedeixen majoritàriament d'altres textos.

- Predomini de la 3ª persona sing.
- Ús del nosaltres inclusiu
- Procediments d'impersonalitat ← reforcen la validesa universal de les afirmacions. Construccions impersonals amb “es”, plural de modèstia, passiva...
- Ús del temps present amb valor no temporal
- Predomini de la modalitat oracional enunciativa

Crec que el canvi climàtic és, sens dubte, una amenaça imminent que no podem ignorar. És probable que les nostres accions, com la creació de gasos d'efecte hivernacle, siguin la causa principal de l'escalfament global. Si no prenem mesures immediates, les conseqüències podrien ser molt greus. Potser ens pensem que encara tenim temps per actuar, però el que està passant a nivell global sembla demostrar el contrari. Les temperatures podrien seguir augmentant, i els esdeveniments climàtics extrems podrien ser cada cop més freqüents. És possible que, si no canviem les nostres maneres de produir energia i consumir recursos, estiguem condemnant les futures generacions a viure en un planeta molt menys habitable. Personalment, crec que encara tenim l'oportunitat de revertir la situació, però haurem de fer-ho de manera decidida i urgent. No podem esperar més, ja que les conseqüències podrien ser irreparables.

El canvi climàtic és un fenomen global que afecta diversos aspectes del medi ambient. Els científics afirmen que l'augment de la temperatura mitjana del planeta es deu principalment a les activitats humanes, com la creació de gasos d'efecte hivernacle. Aquests gasos, com el diòxid de carboni, es generen principalment per la combustió de combustibles fòssils. Les conseqüències d'aquestes emissions són diverses: l'augment del nivell del mar, la intensificació d'esdeveniments climàtics extrems i la pèrdua de biodiversitat. També es manifesta una alteració dels ecosistemes, que afecta tant la fauna com la flora. Els experts consideren que és imprescindible adoptar mesures a nivell mundial per mitigar els efectes del canvi climàtic. Així, és necessari reduir les emissions de gasos contaminants i fomentar l'ús d'energies renovables. Es preveu que, si no es prenen mesures immediates, les conseqüències seran cada cop més greus.

Procediments per a fer més comprensible la informació

Preferència per una sèrie d'estructures que contribueixen a sumar informació. Les següents construccions permeten afegir informació secundària (→ sovint > unitat nova d'informació).

- ▶ **Aposicions** → sintagmes nominals/adjectivals/participis que apareixen entre comes.

Les empreses valencianes, incapaces d'autofinançar-se, depenen dels crèdits bancaris.

- ▶ **Oracions de relatiu** → explicatives o apositives > introdueixen informació aclaridora. Van sempre entre comes i equivalen a les aposicions.

El clima mediterrani, que es caracteritza pels hiverns suaus i les pluges a la tardor, és el propi de la conca mediterrània.

- ▶ **Reformulacions** → són ampliacions explicatives d'un enunciat amb la finalitat de fer-lo més intel·ligible. Paràfrasis introduïdes per connectors de reformulació ("o", "és a dir", "açò és").

La religió grega es va caracteritzar fonamentalment per l'antropomorfisme o representació dels déus en forma humana.

Indica les aposisions que apareixen als textos següents:

- El professor de matemàtiques, molt desmoralitzat, abandona l'aula.
- Les plantes superiors, essencialment terrestres, tenen unes exigències més o menys estrictes pel que fa als factors necessaris per a la seua vida.

Identifica les paràfrasis en aquests exemples:

- La paraula “contemplar” prové de “temple”, és a dir, del lloc que pot ser vist per tot arreu.
- Moltes de les inscripcions funeràries dels romans començaven amb una invocació als déus en forma humana. Efectivament, en moltíssimes inscripcions trobem l’abreviatura DMS, és a dir, Dis Manibus Sacrum, o siga, consagrat als déus manes.

Nominalització

- ▶ Nominalitzacions > recurs lingüístic de condensació de la informació.

Amb l'aparició dels canals autonòmics, i més tard amb la irrupció dels tres canals privats, el procés d'elecció de l'espectador es complica.

Primer apareixen els canals autonòmics, més tard irrompen els canals privats, aleshores haver d'elegir esdevé una tasca complicada per a l'espectador.

-
- Torna a escriure aquestes oracions utilitzant nominalitzacions.

Les dècades centrals del segle XX es caracteritzen pels fets següents:

- a) El poder burgés es consolida.
- b) El continent europeu s'industrialitza.
- c) La població augmenta en benefici de les zones urbanes.
- d) L'agricultura va créixer els seus rendiments.
- e) La superfície conreada augmenta.
- f) La indústria progressa notòriament.
- g) La xarxa ferroviària s'expandeix.

Connexió

- ▶ La connexió es un mecanisme de **cohesió** que s'estableix entre unitats de l'oració o del text.
 - ▶ Connector ← manifesta la relació sintàctica i/o semàntica que hi ha entre varies parts del text.
 - ▶ Connectors, conjuncions i altres locucions > que estableixen **connexions lògiques**.
 - ▶ Connectors ordenadors > serveixen per a **ordenar o estructurar** la informació d'un text (←marquen les seues parts)
-
- Connexió **extraoracional** (o connexió textual)→ dues oracions o conjunts d'oracions.
 - Connexió **intraoracional** (o composició oracional)→ dos constituents de l'oració.
 - *Va ploure tot el dia, però no vam deixar de fer la caminada.*
 - *Va ploure tot el dia. Per això, vam decidir quedar-nos a casa.*

Connector lògics

- ▶ Causals (> indiquen causa) → perquè, ja que, per això, etc.
- ▶ Il·latives (indiquen conseqüència) → doncs, per tant, així
- ▶ Finals (> indiquen finalitat) → a fi de, per tal que, amb la finalitat de
- ▶ Adversatives (> matisen) → però
- ▶ Condicionals (> indiquen la condició) → si, sempre que, a condició que
- ▶ Concessives (> indiquen objecció) → malgrat que, a pesar que
- ▶ Conjunció “o” > indica disjunció o equivalència
- ▶ Additives (> indiquen addició) → i, i també, a més a més, així mateix, etc.
- ▶ Estructures comparatives → com, semblant a, diferent de

Connectors ordenadors

- ▶ Marquen ordre → primerament / en segon lloc / a continuació
- ▶ Marquen èmfasi → és a dir, en altres paraules, cal insistir en
- ▶ Fan distincions → d'una banda / d'altra banda
- ▶ Posen exemples → per exemple, com ara, en el cas de, una bona mostra
- ▶ Canvien de tema → respecte a, pel que fa a, en quant a, etc.
- ▶ Reformulen → és a dir, vull dir, en altres paraules
- ▶ Rectifiquen/exclouen → altrament, a excepció de, deixant de banda
- ▶ Resumeixen → en resum, en poques paraules, en conjunt
- ▶ Conclouen → en conclusió, en definitiva, per concloure

EL TEXT ARGUMENTATIU

Definició

Argumentar és...

- “Cercar, mitjançant el discurs, que el receptor tinga una conducta determinada” (Perelman i Olbrechts-- Tyteca (1989: 1);
- “convèncer l'oient de la correcció o la veritat d'una asseveració, adduint suposicions que la confirmen o la facen plausible, o bé suposicions a partir de les quals es puga deduir” (Grize (1981: 30);
- l'operació lingüística mitjançant la qual un enunciadador mira de fer admetre una conclusió a un/s destinatari/s, oferint-- li/los una raó per admetre aquesta conclusió (Plantin 1990: 126).

L'argumentació és present en la majoria d'activitats comunicatives, *siguin institucionals o familiars, públiques o privades, formals o informals, escrites o orals.*

Argumenten els alumnes en els exàmens, i els professors quan donen compte de les notes que han posat; argumentem per decidir la pel·lícula que anirem a veure amb els amics, per optar a un lloc de treball, per criticar el comportament d'un partit polític... En definitiva, s'argumenta en qualsevol situació que requereixi **convèncer algú, amb la paraula**, d'alguna cosa discutible, controvertida, polèmica, susceptible de ser considerada sota més d'un punt de vista.

CARACTERÍSTIQUES

- ▶ Funció
- ▶ Elements constitutius
- ▶ Estructura
- ▶ Dialogisme

Característiques

Funció → convèncer un receptor o auditori sobre una idea o tesi.

La **diferència** entre exposició i argumentació és clara:

- ▶ Exposició → explica conceptes de forma objectiva
- ▶ Argumentació → es proposa convèncer i sol evidenciar la subjectivitat de qui parla o escriu.

Característiques

Elements constitutius:

- ▶ Tesi → idea fonamental sobre la qual es reflexiona. Pot aparèixer enunciada al principi del text (estructura analitzant), al final (estructura sintetitzant) o als dos llocs (estructura circular).
- ▶ Cos argumentatiu → enumeració dels arguments que confirmen o refuten la tesi. Ací trobarem arguments, cites, exemples, etc.
- ▶ Conclusió

Característiques → estructura

L'argumentació sol construir-se a partir de 2 moviments:

- Demostrar una tesi
- O refutar la tesi contrària

Açò implica la confrontació d'arguments i contra arguments per arribar a una conclusió. Estructura bàsica:

INTRODUCCIÓ

DESENVOLUPAMENT

CONCLUSIÓ

Estructura

- ▶ Introducció → es presenta el tema, s'exposa la posició defensada (i els motius d'aquesta postura) i s'intenta crear una disposició favorable en el receptor.
- ▶ Desenvolupament → exposició i defensa dels arguments favorables i refutació dels arguments contraris. IMPORTANTA → **disposició** → ordenació de les idees i arguments en paràgrafs que respecten les propietats de l'adequació, la coherència i la cohesió.
- ▶ Conclusió → síntesi del que s'ha dit i reforçament de la tesi defensada.

Característiques → Dialogisme

A l'argumentació es dona la confrontació entre un emissor i un receptor (concret o no).

Dialogisme → quan l'emissor recull amb freqüència les paraules d'un receptor (concret o genèric) o tercera persona.

Polifonia → mecanisme discursiu que introdueix les paraules d'altres persones

- De forma explícita > a través del discurs citat (directe o indirecte)
- De forma implícita > fent al·lusió a les paraules d'un enunciadore (enunciats irònics, preguntes i exclamacions retòriques, primera part de les construccions amb "sinó")

Mecanismes textuals de l 'argumentació

Mecanismes associats a l'**estructura argumentativa**:

- ▶ Connectors contrastius
- ▶ Connectors causals i consecutius ← justificació dels arguments
- ▶ Connectors additius (especialment distributius) ← enumeració i defensa de distints arguments

Mecanismes associats al **caràcter dialògic** > dixi → referències díctiques que remeten a l'emissor i al receptor

Dixi personal → pronoms personals, morfemes verbals i possessius de primera y segona persona.

Dixi social → fórmules de tractament com vostè, el teu, el senyor X, etc. Marquen la distància social que hi ha entre l'emissor i el receptor.

Modalització ← presència de l'emissor al text

- ▶ Modalitat verbal no assertiva (interrogació, exclamació)
- ▶ Perífrasis verbals de probabilitat i d'obligació
- ▶ Plurals generalitzadors (*"tots sabem que"*, *"és obvi que"*)
- ▶ Fórmules de posicionament de l'emissor que expressen certesa (*"estic convençut que"*, *"segurament"*)
- ▶ Expressions de probabilitat (*"pareix ser que"*, *"probablement"*)
- ▶ Adverbis i locucions adverbials modals (*sincerament*, *lamentablement*)
- ▶ Lèxic valoratiu → substantius, adjectius i verbs marcats subjectivament
- ▶ Interjeccions i altres mecanismes, com l'èmfasi fonètic

Discurs citat

L'emissor recull amb freqüència les paraules del receptor (real/genèric) o d'una tercera persona.

- Fórmules per a la introducció de cites → “Segons X”
- Verbs d'opinió → “X afirma que”, “X insinua que”

Arguments

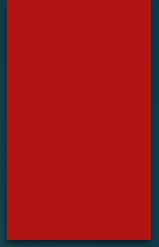
Amb el text argumentatiu, l'emissor pretén convèncer el receptor d'una determinada idea (= tesi) > per a aconseguir-ho, es serveix d'arguments que recolzen els seus raonaments.

(1) Els polítics són corruptes (1') Es deixen comprar

(2) L'Església és virtuosa (2') Fa moltes obres de caritat

(3) La Viquipèdia és una font contínua de desinformació

(3') Està feta per inexperts

A l'hora de preparar una **argumentació** se sol buscar:

- ▶ Dades que recolzen allò que volem demostrar
- ▶ Autoritats reconegudes en el tema
- ▶ Cites
- ▶ Testimonis fidedignes
- ▶ Llocs comuns (tòpics) > creences compartides, convencions, veritats generals admeses (suposadament) per la societat. *Quins tòpics apareixien en les oracions anteriors?*

Tipus

- ▶ Argument d'**experiència personal** → es basa en vivències pròpies per reforçar una idea.
- ▶ Argument d'**autoritat** → experts, institucions o fonts reconegudes per donar credibilitat a la idea.
- ▶ **Definicions** de conceptes
- ▶ **Dades** i estadístiques → proves objectives i verificables (estadístiques, estudis, informes, etc.).
- ▶ Relacions de **causa > conseqüència** → Expliquen la relació entre una causa i la seva conseqüència.
- ▶ Argument **ètic** (apel·la a la moralitat), argument **estètic** (apel·la a la bellesa)
- ▶ Argument **pragmàtic positiu** (casos d'èxit)
- ▶ Argument **pragmàtic negatiu** (fracàs)
- ▶ **Generalitzacions** de casos particulars

-
- ▶ Segons l'OMS, el 80% de les malalties cardiovasculars es podrien evitar amb hàbits de vida saludables.
 - ▶ Com afirma el doctor Massanet, "la vacunació ha estat clau per eradicar malalties com la verola".
 - ▶ Si no reciclem, augmentarà la contaminació i els recursos naturals s'esgotaran més ràpidament.
 - ▶ "L'eliminació de regulacions financeres als Estats Units a principis dels anys 2000 va provocar un augment descontrolat de les pràctiques de risc en els bancs. Això va desembocar en la crisi econòmica del 2008.

-
- ▶ Igual que fem exercici per mantenir el cos sa, també hauríem d'exercitar la ment per millorar la nostra capacitat cognitiva.
 - ▶ Fa un any vaig decidir reduir el consum de sucre a la meva dieta, i en poc temps vaig notar una gran millora en la meva energia i concentració.
 - ▶ Implantar la jornada laboral de quatre dies no només milloraria la qualitat de vida dels treballadors, sinó que també augmentaria la seva productivitat. Països com Islàndia han provat aquest model amb èxit, demostrant que els empleats són més eficients i estan més motivats.

Fal·làcies

- ▶ Consisteix en emprar els arguments i altres estratègies esmentades falsament.
- ▶ Exemples: apel·lar a una autoritat inexistent o que no sabem si ha afirmat allò que li atribuïm, servir-nos d'una interpretació ambigua o una falsa causalitat.

Altres recursos

- ▶ Apel·lar al sentit general de la societat (**argument de la majoria**)
- ▶ **Figures retòriques** amb força argumentativa → pregunta retòrica, metàfora, hipèrbole, gradació, prosopopeia (animalització i viceversa)
- ▶ **Analogia** → apel·lar al paregut de la situació
- ▶ **Sil·logisme** → Raonament deductiu que consta de tres proposicions > dues premisses i una conclusió que es dedueix d'aquestes.
- ▶ **Exemples** → il·lustren allò que es vol demostrar (no són arguments, recolzen els arguments)
- ▶ **Proverbis i refranys** → tenen un valor comunament acceptat per la societat.
- ▶ **Ironia** → s'utilitza freqüentment per a desestimar els arguments contraris.

Contraargumentació

-
- ▶ Contraargumentació → formular en el nostre discurs les possibles limitacions o objeccions de la nostra posició per tal de neutralitzar-les.
 - ▶ Funció → contrarestar les possibles objeccions que aquest destinatari podria posar a la tesi que defensa el locutor/emissor.
 - Preveure i desmuntar els arguments de l'adversari impedeix que puguin ser utilitzats més endavant en contra de l'argumentació de l'emissor.
 - Concessió → acceptar una proposició contrària a la tesi que es defensa > per després limitar la seva força argumentativa afegint matisos o objeccions a la mateixa.
 - “És cert que... però cal advertir així mateix que...”*
 - “Estic d'acord amb ... Però això no implica que...”*
 - Refutació → rebatre explícitament una postura que no es comparteix, amb arguments del tipus que sigui i sense concessions de cap mena.

Gèneres

Les argumentacions poden donar-se en contextos comunicatius ben diferents, tant orals (discussions, debats, conferències, judicis...), com escrits (articles d'opinió, cartes al director, editorials, discursos polítics, informes...).

àmbits socials	pràctiques discursives argumentatives	
	orals	escrites
quotidià	conversa	xat
acadèmic	debat	treball de recerca
polític	discurs parlamentari	pamflet
jurídic	discurs d'un advocat en un judici	exposició de motius d'una llei
administratiu	queixa oral al Síndic de Greuges	instància
periodístic	tertúlia	editorial
científic	comunicació en un congrés	article de recerca
religiós	sermó	encíclica
publicitari	anunci a la ràdio	anunci a la premsa